

Uchwała nr 62/2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 16 kwietnia 2025 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr XIV/60/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych prowadzonych na terenie Gminy Sadowie przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska (sprawozdawca)

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr XIV/60/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych prowadzonych na terenie Gminy Sadowie przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania w części, tj.

dwukrotnie użytego zwrotu „organu prowadzącego” w części 3 w załącznikach: nr 1 pn. „Wniosek o udzielenie dotacji na rok” dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, w tym prowadzących wczesne wspomaganie rozwoju oraz nr 2 pn. „Wniosek o udzielenie dotacji na rok” dla szkół podstawowych,

z powodu naruszenia art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 439).

Uzasadnienie

Uchwała nr XIV/60/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych prowadzonych na terenie Gminy Sadowie przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 31 marca 2025 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

W dniu 16 kwietnia 2025 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu.

O powyższym terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego, z pouczeniem stosownie do treści art. 18 ust. 3 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium wzięli udział przedstawiciele Gminy Sadowie.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności w części.

U podstaw tego rozstrzygnięcia znajdują się niżej opisane ustalenia faktyczne i prawne.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Sadowie ustaliła tryb udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Sadowie dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych prowadzonych na terenie Gminy Sadowie przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz tryb przeprowadzenia kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, jako podstawę prawną wskazując art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (dalej u.f.z.o.).

Zgodnie z treścią ww. art. 38 ust. 1 u.f.z.o., organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32, oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, uczniów objętych branżowym szkoleniem zawodowym lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.

Na podstawie zapisów § 2 ust. 1 uchwały nr XIV/60/2025, dotacji udziela się na podstawie wniosku organu prowadzącego jednostkę dotowaną. W § 2 ust. 2 postanowiono natomiast, że wzory tego wniosku stanowią załączniki nr 1 i 2 do uchwały, odpowiednio dla typu jednostki dotowanej.

Zarówno w części 3 załącznika nr 1 do niniejszej uchwały pn. „Wniosek o udzielenie dotacji na rok” dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, w tym prowadzących wczesne wspomaganie rozwoju, jak i w części 3 załącznika nr 2 do niniejszej uchwały pn. „Wniosek o udzielenie dotacji na rok” dla szkół podstawowych, postanowiono o konieczności wskazania nazwy i numeru rachunku organu prowadzącego, cyt. „3. Nazwa i numer rachunku organu prowadzącego właściwy do przekazania dotacji”, a następnie w opisie wiersza „(numer rachunku bankowego organu prowadzącego)”.

Ponadto w zapisach § 3 ust. 5-6 uchwały wskazano, że, cyt.:

„5. Dotacja przekazana jest na rachunek bankowy wskazany przez organ prowadzący we wniosku, o którym mowa w §2 ust. 1 uchwały.

6. W przypadku zmiany rachunku bankowego wskazanego we wniosku, o którym mowa w §2 ust. 1 uchwały, organ prowadzący jest zobowiązany niezwłocznie pisemnie powiadomić Wójta o dokonanej zmianie.”

W tym miejscu Kolegium Izby wskazuje, że na podstawie art. 34 ust. 1 u.f.z.o., dotacje, o których mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30 oraz 31 ust. 1, są przekazywane na rachunek bankowy przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, branżowego centrum umiejętności lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 6-8 ustawy - Prawo oświatowe, lub zespołu szkół lub placówek.

Jak wynika z treści powołanego wyżej przepisu, dotacje winny być przekazywane na rachunek bankowy danej jednostki oświatowej, a nie na rachunek bankowy organu prowadzącego taką jednostkę.

Zatem zapisy uchwały zobowiązujące wnioskodawcę do wskazania nazwy i numeru rachunku organu prowadzącego, jako właściwego do przekazania dotacji, naruszają ww. przepis art. 34 ust. 1 u.f.z.o.

W ocenie Kolegium Izby, wskazane powyżej naruszenie prawa ma charakter istotny. Za istotne naruszenie prawa uznawane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych uchybienie prowadzące do takich skutków, które nie mogą zostać zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, które wpływają na treść uchwały lub zarządzenia (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r., II SA/Wr 1459/97). Jak wskazał WSA w Olsztynie w wyroku z 16 czerwca 2016 r. (I SA/Ol 243/16, LEX nr 2082717) "takim uchybieniem jest m.in. naruszenie przepisów prawa wyznaczających kompetencje do wydania aktu lub podstawę prawną, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał, jeżeli na skutek tego naruszenia zapadła uchwała innej treści, niż gdyby naruszenie nie nastąpiło (por. M. Stahl, Z. Kmiecik, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny. Samorząd terytorialny 2001, z. 1-2)".

Ponadto Kolegium Izby wskazuje na niżej wymienione nieprawidłowości występujące w przedmiotowej uchwale.

W załączniku nr 3 do uchwały pn. „Informacja o liczbie uczniów w miesiącuroku.....” dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, w tym prowadzących wczesne wspomaganie rozwoju, w części 3. Liczba uczniów, zawarto nieprecyzyjny zapis punktu 4 o treści, cyt. „4) w tym liczba uczniów niebędących mieszkańcami Mia, (...)”.

W ocenie Kolegium wyżej cytowany zapis, pomimo użycia zwrotu „niebędących mieszkańcami Mia”, należy w sposób oczywisty odnieść do „niebędących mieszkańcami Gminy Sadowie”.

W załączniku nr 4 pn. „Informacja o liczbie uczniów w miesiącuroku.....” dla szkół podstawowych, w części 3. Liczba uczniów, powtórzono jednostkę redakcyjną - pkt 1d, o tej samej treści, cyt. „d) w tym uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego), w oddziałach integracyjnych w szkołach podstawowych”.

Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem jego nieważności w całości albo w części.

W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonego uchybienia w badanej uchwale wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w części. W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka